

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Davida Hipšra, soudce Milana Podhrázkého a soudkyně Jiřiny Chmelové, v právní věci žalobce: **K. M.**, zastoupen Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vyšehradská 415/9, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 5. 3. 2025, č. j. 13 Az 36/2024-25,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Rozhodnutím ze dne 27. 8. 2024 č. j. OAM-1098/ZA-ZA11-ZA21-2024 (dále též „napadené rozhodnutí“), žalovaný rozhodl, že žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany se podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), zamítá jako zjevně nedůvodná.

II.

[2] Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze (dále též „městský soud“), který ji shora označeným usnesením dle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. odmítl pro opožděnost. Městský soud zjistil, že bylo dne 10. 9. 2024 žalobci

doručováno předvolání k převzetí zásilky na den 23. 9. 2024 na adresu jeho pobytu. Jelikož nebyl žalobce při doručování zásilky zastižen, byla zásilka uložena na poště a připravena k vyzvednutí po dobu 10 dní. Vzhledem k tomu, že si žalobce v úložní době zásilku nevyzvedl, byla vrácena zpět žalovanému. Zásilka se tak považuje za doručenou desátým dnem ode dne jejího uložení. Podle § 24a odst. 2 zákona o azylu platí, že *nedostaví-li se účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany k převzetí rozhodnutí v den a čas ve výzvě uvedený, ač mu výzva byla doručena, je den k převzetí rozhodnutí ve výzvě uvedený považován za den, kdy je rozhodnutí doručeno*. Protože se žalobce k převzetí rozhodnutí nedostavil, došlo k zákonem předpokládanému doručení dne 23. 9. 2024. Dnem určujícím počátek lhůty počítané podle dní bylo v případě žalobou napadeného rozhodnutí pondělí 23. 9. 2024, patnáctidenní lhůta pro podání žaloby počala plynout v úterý 24. 9. 2024 a skončila v úterý 8. 10. 2024. Žaloba však byla odeslána a doručena městskému soudu až dne 10. 12. 2024, tedy až po uplynutí zákonem stanovené lhůty.

III.

[3] Proti v záhlaví uvedenému usnesení podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 s. ř. s. Namítal, že ve věci neproběhlo ústní jednání, byť žalobce s projednáním bez nařízení jednání výslovně nesouhlasil. Dále namítal, že žaloba neměla být odmítnuta, neboť napadené rozhodnutí mu bylo na jeho žádost předáno až dne 25. 11. 2024. Trval na tom, že doložka právní moci byla vyznačena nezákonně a je neplatná. Napadené rozhodnutí mu nemohlo být doručeno řádně, neboť mu nebyla doručena žádná předvolání k převzetí rozhodnutí. Ke svým tvrzením předložil potvrzení od poskytovatele poštovních služeb, dle něhož mu v období od 1. 9. do 11. 11. 2024 nebyl doručován žádný dopis. Odkaz na informace v interním systému provozovatele poštovních služeb považoval za nedostatečný k tomu, aby zpochybnil předložené potvrzení. Měl za to, že pokud se městský soud spolehl pouze na vyznačená razítka na obálce zásilky, přičemž nepřihlédl k doloženému potvrzení, pochybil, neboť měl zjištěný rozpor odstranit. Zjištěnou pochybnost považoval za natolik razantní, že nebylo možné uzavřít o řádném doručení ani předvolání k převzetí, ani napadeného rozhodnutí. Městský soud řádně nevypořádal žalobní námitky a nesprávně posoudil otázku právní moci napadeného rozhodnutí. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že napadené usnesení obsahuje veškeré zákonem předpokládané náležitosti a považuje ho za věcně i právně správné, zákonné a přezkoumatelné. Setrval na svém předchozím vyjádření k podané žalobě.

IV.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Kasační stížnost je přípustná.

[6] Kasační stížnost není důvodná.

pokračování

[7] Napadeným usnesením byla odmítnuta žaloba pro opožděnost. Jelikož kasační stížnost nesměřuje proti meritornímu rozhodnutí městského soudu, nemůže se ani Nejvyšší správní soud zabývat věcí samou. Nejvyšší správní soud je oprávněn na podkladě konkrétních skutkových zjištění toliko zkoumat, zda městský soud postupoval správně, pokud žalobu stěžovatele odmítl, aniž by se jí věcně zabýval.

[8] Podle § 51 odst. 1 s. ř. s. *soud může rozhodnout o věci samé bez jednání, jestliže to účastníci shodně navrhl nebo s tím souhlasí. Má se za to, že souhlas je udělen také tehdy, nevyjádří-li účastník do dvou týdnů od doručení výzvy předsedy senátu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci; o tom musí být ve výzvě poučen.*

[9] Soudní řád správní vychází z toho, že „o věci samé“ rozhoduje soud při jednání. Pokud soud usnesením žalobu odmítá, nerozhoduje ve věci samé, a může tak bez dalšího rozhodnout bez nařízení jednání. Vyjádření (ne)souhlasu dle § 51 odst. 1 s. ř. s. na uvedené nemá žádný vliv. Nerozhoduje-li tedy soud o věci samé (ale návrh např. odmítá), není třeba jednání nařizovat (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2005, č. j. 2 As 8/2005-62, či rozsudek ze dne 15. 6. 2018, č. j. 5 Afs 7/2018-39).

[10] Podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., *nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh byl podán předčasně nebo opožděně.*

[11] Podle § 24 odst. 1 správního řádu platí, že *jestliže si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty.*

[12] Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. *žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou.*

[13] Podle § 32 odst. 1 písm. a) bod 1 zákona o azylu platí, že *žalobu proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany lze podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí, jde-li o rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné.*

[14] Ve správním soudnictví třeba podat žalobu do dvou měsíců poté, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). Tímto zvláštním zákonem je v projednávané věci právě zákon o azylu, jenž v § 32 odst. 1 písm. a) bod 1 stanoví lhůtu pro podání žaloby proti rozhodnutí žalovaného ve věci mezinárodní ochrany v trvání 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Včasnost žaloby je jednou z nutných podmínek její věcné projednatelnosti. Soud musí podmínky řízení (mezi nimi i včasnost podané žaloby) zkoumat vždy z úřední povinnosti. Je-li v této souvislosti třeba skutkového zkoumání, provede k tomu veškeré potřebné důkazy (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 As 11/2005-72).

[15] Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu platí, že ten, kdo hodlá úspěšně zpochybnit doručení písemnosti, musí nejprve sám unést břemeno tvrzení. Musí předložit taková skutková tvrzení, která jsou skutečně způsobilá doručení a údaje na doručence zpochybnit tím, že vytvářejí věrohodnou verzi reality, podle níž předmětná zásilka doručena nebyla (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2006, č. j. 2 Afs 158/2005-82, ze dne 29. 11. 2007, č. j. 1 Afs 7/2007-169 a ze dne 31. 3. 2010, č. j. 9 As 65/2009-61).

[16] Městský soud konstatoval, že z údajů na obálce a ze správního spisu vyplývá, že předvolání k převzetí rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno fikcí, a to dne 20. 9. 2024. Protože se žalobce k převzetí rozhodnutí nedostavil, došlo k zákonem předpokládanému doručení napadeného rozhodnutí dne 23. 9. 2024. Posledním dnem lhůty pro podání správní žaloby tak bylo úterý 8. 10. 2024. Stěžovatel však podal žalobu až dne 10. 12. 2024, tedy více jak dva měsíce po uplynutí lhůty. Nic na tom nemění ani skutečnost, že bylo stěžovateli k jeho žádosti fyzicky předáno napadené rozhodnutí, které osobně vyzvedl dne 25. 11. 2024. Městský soud vycházel z povahy doručenký a dalších informací uvedených na obálce, jako z důkazního prostředku, který prokazuje skutečnosti tam uvedené. Jsou-li na ní uvedeny údaje o výzvě k vyzvednutí zásilky, o zanechaném poučení, o dni uložení zásilky na poště a razítko a podpis pověřeného pracovníka pošty. Stejně tak však městský soud hodnotil stěžovatelem předložené potvrzení tom, že ve specifikovaném období neměla být stěžovateli doručována žádná zásilka. Pro řádné hodnocení uvedených podkladů (tím spíše, že oba zmíněné důkazní prostředky míří k odlišnému skutkovému závěru) městský soud rovněž vhodně opatřil výpis z portálu sledování zásilek.

[17] Ve správním spise je na č. l. 34 založena obálka s předvoláním k převzetí napadeného rozhodnutí, které bylo žalovanému, po uplynutí doby pro jeho uložení na poště, vráceno zpět spolu s doručenkou. Z informací uvedených na obálce vyplývá, že byla odeslána na adresu stěžovatele, kterou sám označil jako místo pobytu od 22. 4. 2024 a která je uvedena v jeho evidenční kartě cizince. Tam byl dne 10. 9. 2024 proveden neúspěšný pokus o doručení (stěžovatel nebyl zastížen). Téhož dne byla zásilka uložena na poště a připravena k vyzvednutí u poskytovatele poštovních služeb. Na obálce jsou uvedené informace stvrzeny razítkem a podpisem doručovatelky. Současně je tam uvedena informace, že po uplynutí doby k uložení byla vrácena zpět odesilatel, neboť ji nebylo možné vložit do schránky ani na jiné vhodné místo. Doručenka byla vyplněna řádně.

[18] K podmínkám doručování náhradním způsobem uložení se Nejvyšší správní soud ve své judikatuře vyjadřoval opakovaně a např. v rozsudku ze dne 6. 2. 2014, č. j. 1 As 106/2013-44, dovodil, že „[i]nstitut uložení písemnosti určené do vlastních rukou lze použít pouze v případě, kdy 1) je známá adresa pro doručování (zde adresa trvalého pobytu žalobce); 2) občan má na této adrese domovní schránku nebo je zde jiné obdobné vhodné místo; 3) v této schránce nebo na tomto vhodném místě je zanechána výzva k vyzvednutí písemnosti s poučením, kde a kdy si ji může občan vyzvednout, včetně poučení o následcích jejího nevyzvednutí; 4) písemnost je uložena u doručujícího orgánu a připravena k vyzvednutí.“

[19] Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se závěrem městského soudu, že podmínky pro doručení zásilky náhradním způsobem byly splněny. Jak již bylo uvedeno, doručenka

pokračování

obsahovala všechny požadované náležitosti. Nelze dospět k závěru, že by při zjišťování skutkového vyplynuly důvodné pochybnosti o tom, že byly v daném případě splněny veškeré náležitosti doručování, popř. uložení písemnosti a pochybnosti o řádném poučení o následcích nevyzvednutí písemnosti dle § 23 odst. 5 správního řádu. Ve správním spise se nachází samotná obálka (doručenka), na níž poštovní doručovatelka oznámila a svým podpisem stvrdila nejen to, že byla tato zásilka určitého data uložena, ale také to, že bylo v místě doručování zanecháno oznámení o tomto uložení a rovněž poučení o následcích nevyzvednutí zásilky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 5 As 26/2009-67). Stěžovatel zásilku v této lhůtě nevyzvedl a zásilka byla následně vrácena žalovanému (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2016, 3 As 241/2014-41).

[20] Na uvedeném závěru nemohlo nic změnit ani ručně psané „potvrzení“ předložené stěžovatelem, dle něhož mu v období od 1. 9. do 11. 11. 2024 nebyl doručován žádný dopis. Uvedený doklad není vyhotoven na jakémkoli formuláři používaném Českou poštou pro obdobné případy následného zjišťování okolností (ne)doručení poštovní zásilky. Tento doklad byl předložen v prosté kopii, obsahuje pouze rukou psané tvrzení o nedoručení žádné zásilky ve vymezeném období, není datován ani podepsán konkrétní osobou, která by případně měla oprávnění takové potvrzení vydat. Co však především, je v rozporu jak s údaji vyznačenými na obálce (doručence), tak s údaji uvedenými v systému „T&T-sledování zásilek“ (č. l. 22 soudního spisu), které naopak korespondují tomu, co je uvedeno na doručence (obálce). Ve výpisu z uvedeného systému lze sledovat pohyb zásilky od převzetí zásilky k přepravě (dne 4. 9. 2024), přes doručování a následné uložení zásilky (dne 10. 9. 2024) až po vrácení zásilky odeslateli (dne 24. 9. 2024). Nejvyšší správní soud proto ve shodě s městským soudem nemá pochybnosti, že podmínky pro doručení fikcí byly naplněny (správná doručovací adresa, stěžovatel byl vyzván k vyzvednutí písemnosti a poučen, uplynula úložní doba a stěžovatel si písemnost na příslušné poště nevyzvedl). Na uplatnění fikce doručení nemá vliv skutečnost, zda případně byla stěžovateli písemnost následně předána krátkou cestou. Nelze proto dospět k závěru, že stěžovatel přdestřel jinou věrohodnou verzi reality, podle které mu bylo napadené rozhodnutí doručeno až 25. 11. 2024.

[21] Pokud jde o větu v odstavci 3 usnesení městského soudu podle které *„z interního systému provozovatele poštovních služeb tedy vyplývá, že v období mezi 1. 9. 2024 a 11. 11. 2024 byla žalobci doručována přinejmenším zásilka obsahující napadené rozhodnutí a žalobcem doložené potvrzení tedy zjevně obsahuje nesprávné údaje“*, je zjevné, že se jedná o písarskou chybu, která nemá vliv na zákonnost usnesení městského soudu. Městský soud neměl na mysli napadené rozhodnutí, nýbrž předvolání k převzetí napadeného rozhodnutí, které bylo obsahem zásilky.

[22] S poukazem na shora uvedené důvody dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a s ohledem na to ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[23] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení

nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné

V Brně dne 25. června 2025

David Hipšr
předseda senátu